
Melvatnet-Mjønes

Biologisk kartlegging

Ole K. Larsen & Bjarne Oddane

Melvatnet-Mjønes

Biologisk kartlegging

Ecofact rapport 330

www.ecofact.no

Referanse til rapporten: Larsen, O.K. & Oddane, B. 2014. Melvatnet-Mjønes. Biologisk kartlegging. Ecofact rapport 330.

Nøkkelord:

ISSN: 1891-5450

ISBN: 978-82-8262-328-5

Oppdragsgiver: Reinertsen

Prosjektleder hos Ecofact AS: Ole K. Larsen

Prosjektmedarbeidere: Bjarne Oddane

Kvalitetssikret av: Roy Mangersnes

Samarbeidspartner:

Forside: Fra planområdet. Foto: Bjarne Oddane

www.ecofact.no

Innhold

1 FORORD	1
2 SAMMENDRAG	2
3 INNLEDNING	3
4 UTBYGGINGSPLANER OG INFLUENSOMRÅDET	4
5 METODE.....	7
5.1 DATAGRUNNLAG	7
5.2 VERKTØY FOR KARTLEGGING OG VERDI	7
5.3 FELTARBEID	8
6 RESULTATER	9
6.1 KUNNSKAPSSTATUS.....	9
6.2 NATURGRUNNLAGET	10
6.3 TERRESTISK DEL (DELOMRÅDE 1)	10
6.3.1 Rødlistearter	10
6.3.2 Vegetasjon og flora.....	11
6.3.3 Fugl og pattedyr	12
6.3.4 Verdifulle naturtyper i hht DN's håndbok 13	12
6.3.5 Lovstatus.....	12
6.4 TERRESTRISK DEL (DELOMRÅDE 2)	13
6.4.1 Rødlistede arter	13
6.4.2 Vegetasjon og flora.....	13
6.4.3 Fugl og pattedyr	15
6.4.4 Verdifulle naturtyper i hht DN's håndbok 13	15
6.4.5 Lovstatus.....	15
6.4.6 Konklusjon terrestrisk biologisk mangfold.....	16
6.5 MARIN DEL	17
6.5.1 Verdifulle naturtyper ihht DN's håndbok nr. 19	19
6.5.2 Konklusjon for marint biologisk mangfold.....	21
7 VIRKNINGER AV TILTAKET	22
7.1 TERRESTRISK DEL	22
7.2 MARIN DEL	22
8 KILDER.....	24
8.1 NETTBASERTE KILDER	24
8.2 SKRIFTLIGE KILDER	24

1 FORORD

På oppdrag fra Reinertsen har Ecofact utført en kartlegging av biologisk mangfold i strekningen Melvatnet-Mjønes. Hele strekningen er fra tidligere arbeid kartlagt (Gaarder, G. & Melby, M.W. 2007), men endringer i trasévalgene har ført til behov for grundigere undersøkelser i deler av området. Arbeidet bygger på feltdata frembrakt under befaring 28. november 2013, samt relevante data hentet fra flere tilgjengelige databaser. Den terrestriske kartleggingen er utført av Bjarne Oddane, mens den marine kartleggingen er utført av Ole K. Larsen. Arbeidet er kvalitetssikret av Roy Mangersnes. Kontaktperson for oppdragsgiver har vært Knut Carlsen hos Reinertsen, som takkes for et godt samarbeid og tilgang til informasjon om tiltaket.

Sandnes
25. september 2014

Ole K. Larsen

2 SAMMENDRAG

Beskrivelse av tiltaket

Planområdet ligger på nord og sørsiden av Åstfjorden ved Melvatnet og Mjønes i Snillfjord kommune, Sør-Trøndelag. Kommunene Snillfjord, Hitra og Frøya samt Sør-Trøndelags fylkeskommune har gått sammen om å etablere en prosjektpakke for å bedre fremkommeligheten og øke trafikksikkerheten på veistrekningen som går fra Orkanger og til kommunene Hitra og Frøya. Denne rapporten avgrenser seg til strekningen Melvatnet-Mjønes, og det er spesielt 2 delområder som er undersøkt. Øvrig areal vurderes å være godt nok dekket i tidligere utredninger.

Datagrunnlag

Delområde 1: Tilgjengelig informasjon, DN's Naturbase, Artsdatabanken og NGU-kart.

Delområde 2: Befaring foretatt 28. november 2013, data fra DN's Naturbase, Artsdatabanken og NGU-kart.

Biologiske verdier

Terrestrisk del:

Delområde 1: Det er ikke registrert noen naturtyper, spesielt sjeldne arter eller andre viktige miljø for biologisk mangfold innen plan- og influensområdet. Det finnes et område med havavsetninger i planområdet som gjør at det vurderes å være et visst potensial for verdifull vegetasjon.

Delområde 2: Det er ikke registrert noen naturtyper, spesielt sjeldne arter eller andre viktige miljø for biologisk mangfold innen plan- og influensområdet.

Marin del:

Brukrysningsen går over en israndavsetninger som er registrert som naturtype i naturbase. Det ligger også et gyteområde for torsk like vest for det aktuelle området. På befaring ble det registrert to kalkalgeforekomster i området. De strømrrike forholdene gjør området rikt på liv, men ingen rødlistearter ble observert.

3 INNLEDNING

Fylkesvei 714, Laksevegen, er eneste vegforbindelse til Orkanger/Trondheim fra kystkommunene Snillfjord, Hitra og Frøya. Strekningen har i dag forholdsvis lav standard med strekningsvis smal og svingete vei og partier med problematiske stigningsforhold. Til sammen gir dette en hovedveg med dårlig fremkommelighet, spesielt på vinterstid.

Kommunene Snillfjord, Hitra og Frøya samt Sør-Trøndelags fylkeskommune har gått sammen om å etablere en prosjektpakke for å bedre fremkommeligheten og øke trafiksikkerheten på den aktuelle strekningen. Utbedringen vil også ha stor betydning for næringsliv og bosetting i kystkommunene Snillfjord, Hitra og Frøya.

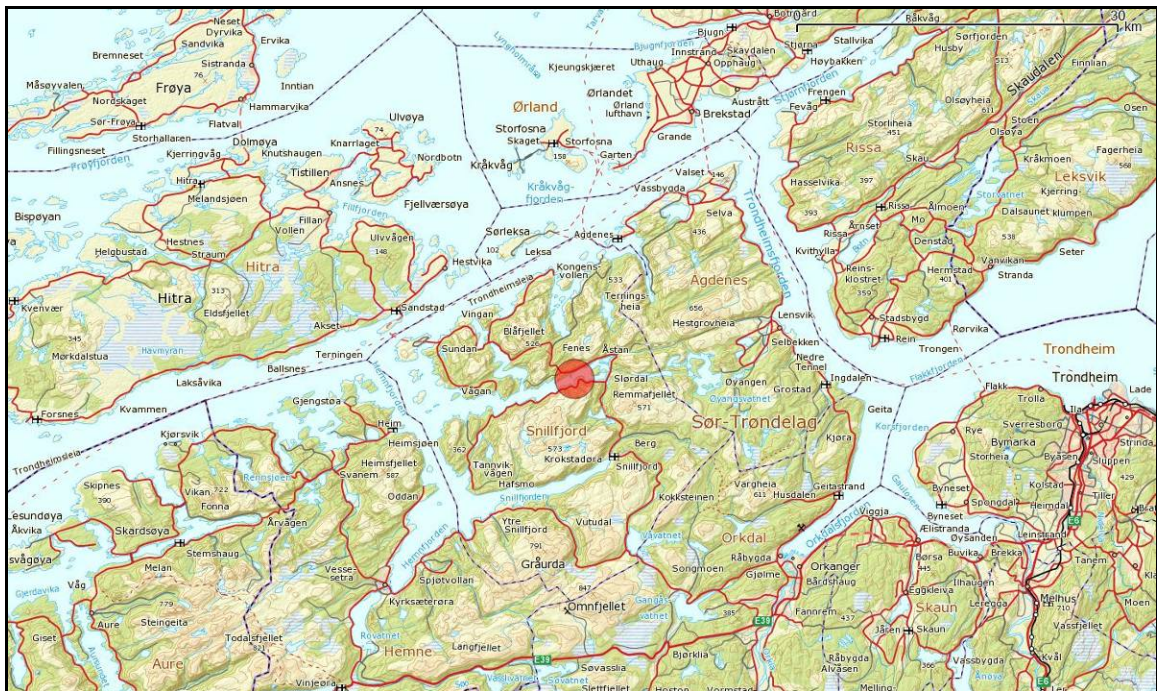
Hele strekningen på 57,6 km planlegges i delparseller, der parsellen som behandler her er ca. 8 km. Kartleggingen utført i denne rapporten omfatter en krysning av Åstfjorden med bru, samt en strekning mellom Brattstiåsen og Kammen (se figur 4.1). Resten av traséen går i tunnel eller er kartlagt i Gaarder, G. & Melby, M.W. 2007.

Figur 4.1. Kartleggingen utført i denne rapporten omfatter en krysning av Åstfjorden med bru (delområde 2), samt en strekning mellom Brattstiåsen og Kammen (delområde 1). Det nye veialternativet er markert med blå linje.

4 UTBYGGINGSPLANER OG INFLUENSOMRÅDET

Planområdet ligger på nord og sørsiden av Åstfjorden ved Mjønes (se figur 4.2), samt traséen over fjorden. Den innerste delen av fjorden heter Sagfjorden og er skilt fra yterdelen av fjorden ved Mjøneset som stikker ut i fjorden fra nordsiden. Mjøneset er en del av en randmorene som danner et naturlig skille mellom de ytre og indre delene av fjorden.

Figur 4.2. Regional lokalisering av tiltaket.

Naturmiljø skal utredes utover selve planområder ved å inkludere et influensområde. Med influensområdet menes de forekomster og områder som kan bli direkte eller indirekte berørt av utbyggingsplanene. Planter, vegetasjon og naturtyper vil stort sett bare bli påvirket på og nær inntil de planlagte inngrepene, mens influensområdet for vilt vil for enkelte arter være større. Effekter på grunn av direkte arealbeslag, endrede marine strømningsforhold, økt luftforurensning i en sone langs med tiltaket og inngrep i forbindelse med anleggsfasen er mest aktuelle. Influensområdet vil ofte være atskillig mindre i åpent kulturlandskap enn i for eksempel skog. Planområdet strekker seg over det som i hovedsak er et kulturlandskap på land. Eksisterende påvirkning gjør at influensområdet for planter, vegetasjon og naturtyper vurderes til å være 10 meter fra direkte inngrep. De marine områdene kan ikke vurderes etter arealinngrep alene, men bør vurderes helhetlig.

Disse vurderingene er skjønnsmessige og er vurdert ut fra de arter av planter og dyr som kan tenkes å bli direkte eller indirekte berørt av tiltaket.

Figur 4.3. Delområde 1. Veien er planlagt å komme ut fra tunnel i brattveggen rett sør av Kvernvatnet på nordsiden av Kammen. Veilinjen er markert med lilla linje.

Figur 4.4. Den planlagte tunnelen vil ha utslaget i Kammen. Veien vil i stor grad gå gjennom dyrka mark, fattig skog og myr. Bildet er hentet Google Streetview.

Figur 4.5. Delområde 2. Den planlagte veikrysningen mellom Mjønesaunet og Mjønes er markert med rød linje.

Figur 4.6. Veien vil i stor grad berøre dyrka mark. Broen er planlagt over sundet mot Mjønes som vises som en tange på andre siden av fjorden.

5 METODE

5.1 Datagrunnlag

Vurdering av dagens status for det biologiske mangfoldet i området er gjort på bakgrunn av tilgjengelige informasjon i databaser (Naturbasen, NVE-atlas, Artsdatabanken og NGU), Google street view (for delområde 1) samt egen befarings i området 28. november 2013 (delområde 2).

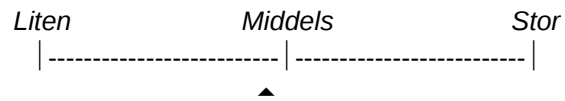
5.2 Verktøy for kartlegging og verdi

Vurderingene av verdi er basert på metodikk beskrevet i Vegvesenets håndbok 140 – *Konsekvensanalyser* (tabell 1 og 2). Dette systemet bygger på at en via de foreliggende data vurderer influensområdets verdi. For å komme frem til riktig verdisetting brukes spesielt Norsk Rødliste 2010, samt DN-håndbok 13 (biologisk mangfold) og DN-håndbok 19 (marine naturtyper).

Tabell 1. Verdivurderinger med metodikk iht. vegvesenets håndbok 140 (Etter Korbøl m fl. 2009).

Kilde	Stor verdi	Middels verdi	Liten verdi
Naturtyper www.naturbasen.no DN-Håndbok 13: Kartlegging av naturtyper DN-Håndbok 11: Viltkartlegging DN-Håndbok 19: Kartlegging av Marine naturtyper	Naturtyper som er vurdert til svært viktige (verdi A) Svært viktige viltområder (vektall 4-5) Naturtyper som er vurdert til svært viktige (verdi A)	Naturtyper som er vurdert til viktige (verdi B) Viktige viltområder (vektall 2-3) Naturtyper som er vurdert til viktige (verdi B)	Andre områder
Rødlistede arter Norsk Rødliste 2010 (www.artsdatabanken.no) www.naturbasen.no	Viktige områder for: Arter i kategoriene "kritisk truet" og "sterkt truet" Arter på Bern-liste II Arter på Bonn-liste I	Viktige områder for: Arter i kategoriene "sårbar", "nær truet" eller "datamangel" Arter som står på den regionale rødlisten	Andre områder
Truete vegetasjonstyper Fremstad & Moen 2001	Områder med vegetasjonstyper i kategoriene "akutt truet" og "sterkt truet"	Områder med vegetasjonstyper i kategoriene "noe truet" og "hensynskrevende"	Andre områder
Lovstatus Ulike verneplanarbeider, spesielt vassdragsvern.	Områder vernet eller foreslått vernet	Områder som er vurdert, men ikke vernet etter naturvernloven, og som kan ha regional verdi. Lokale verneområder (pbl.)	Områder som er vurdert, men ikke vernet etter naturvernloven, og som er funnet å ha kun lokal verdi.

Verdien blir fastsatt langs en kontinuerlig skala som spanner fra *liten verdi* til *stor verdi*.

5.3 Feltarbeid

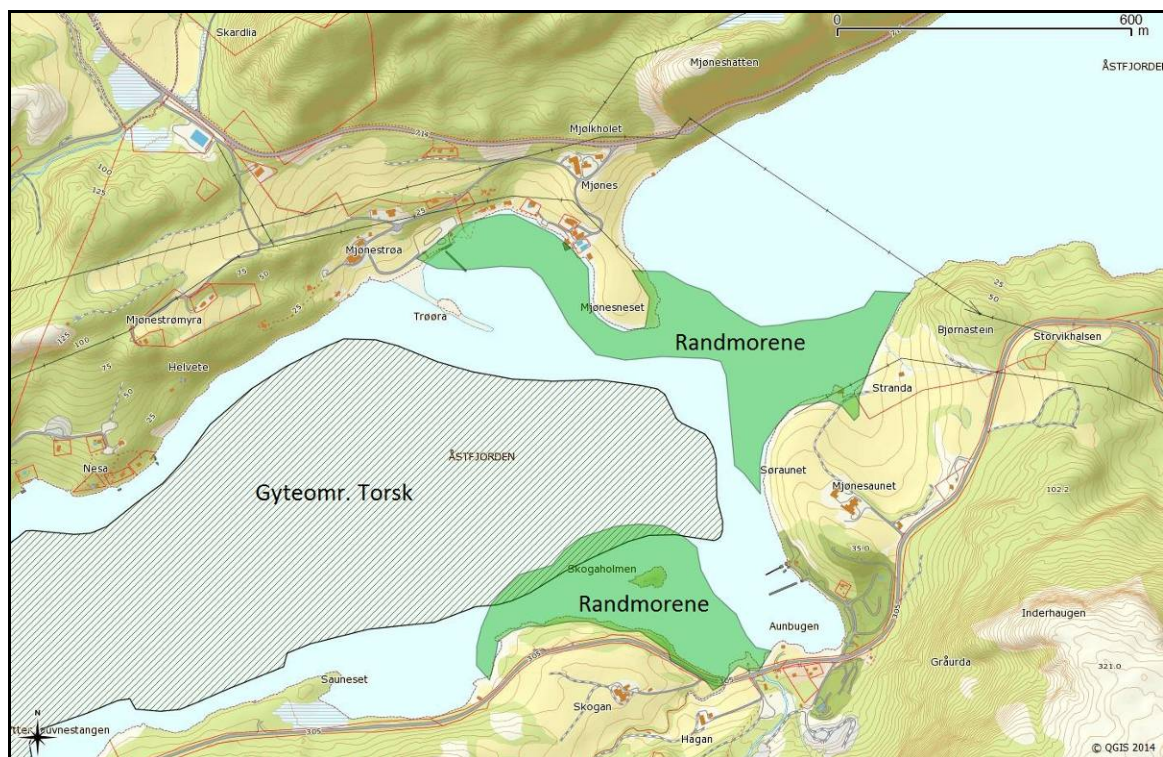
Befaring i felt av delområde 2 ble utført 28. november 2013 av Bjarne Oddane og Ole Kristian Larsen. Tidspunktet er i utgangspunktet i senest laget for karplanter, men med de registrerte vegetasjonstypene og områdets beskaffenhet generelt vurderes datagrunnlaget likevel som tilfredsstillende. Hele influensområdet ble befart på land og den aktuelle traséen ble befart marint.

6 RESULTATER

6.1 Kunnskapsstatus

I Artskart (pr. 03.12.2013) finnes det noen få registreringer av fugl innen influensområdet til delområde 2. Dette er stort sett vanlig forekommende arter, men noen er rødlistede i lavere kategorier (varsler (NT), fiskemåke (NT), strandsnipe (NT) og makrelltærne (VU)). I Naturbasen er det ingen registreringer av naturtyper eller viktige viltområder innen den delen av influensområdet som ligger på land, hverken i delområde 1 eller 2. Ved egne undersøkelser foretatt 28.11.2013 ble karplanteflora, lavflora, vegetasjonstyper, fugleliv og naturtyper undersøkt i delområde 2. Resultatene er presentert i kapittel 6.3 til 6.4. Vurderingene i denne rapporten bygger på det totale datatilfanget.

For de marine delene så er det både registrerte naturtyper, to israndavsetninger (BN00035501 og BN00035502), og et større gyteområde for torsk (*Gadus morhua*).

Figur 6.1. Registreringer i Naturbase.

6.2 Naturgrunnlaget

Berggrunn og sedimentforhold

I følge NGU's berggrunnskart består berggrunnen i influensområdet av diorittisk til granittisk gneis. Dette er en hard og sur bergart som normalt ikke gir jordbunnsforhold for basekrevende arter av planter. Berggrunnen i delområde 2 er dekket av løsmasser i form av tykke moreneavsetninger. Moreneavsetningen som strekker seg tvers over fjorden og danner en terskel mellom Åstfjorden og Sagfjorden er en randmorene. I delområde 1 er løsmassedekket mer variert, med torvavsetninger, tykke havavsetninger og områder med mer usammenhengende løsmassedekke (se figur 6.2).

Topografi og bioklimatologi

I henhold til *Nasjonalatlas for Norge – Vegetasjon* (Moen 1998), ligger området i *nordboreal vegetasjonssone* på sørsiden av fjorden og *sørboreal vegetasjonssone* på nordsiden av fjorden. Området befinner seg i klar *oseanisk seksjon*. Klimaet er preget av en god del nedbør (1000 til 2000 mm pr år i perioden 1961-2012 i følge <http://senorge.no>). Planområdet ligger i landskapsregionen «Fjordbygdene på Møre og i Trøndelag».

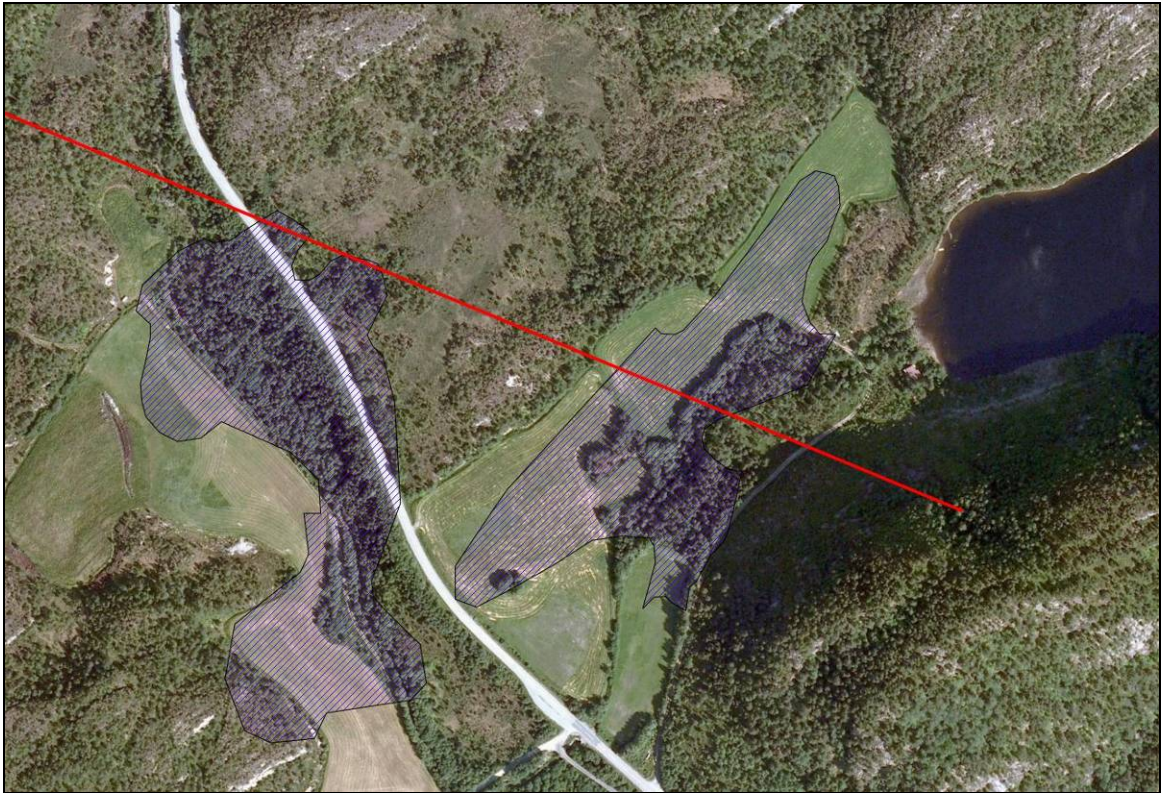
Menneskelig påvirkning

Det meste av landarealet i delområde 2 består av jordbruksarealer med fulldyrka jord. På nordsiden av fjorden ligger fv 714 og på sørsiden av fjorden ligger fv 305. Delområde 1 er også påvirket av menneskelig aktivitet i form av dyrket mark, hogst og veg (fv 714).

6.3 Terrestisk del (Delområde 1)

6.3.1 Rødlistearter

I Artskart (pr. 26.09.2014) er det ingen registreringer av rødlista eller sjeldne arter innen influensområdet. Det er heller ingen registreringer i Naturbase. Ut fra Google streetview og flyfoto ser skogen ut til å bestå av forholdsvis ung furuskog, noe som gjør at potensialet for at det finnes rødlistearter knyttet til gammelskog og dødved er redusert. Imidlertid er det i følge NGU sitt løsmassekart tykke havavsetninger innen planområdet. Alt etter fuktforhold og vannsilmengde kan disse havavsetningene ha potensial for sjeldnere og rødlistede arter. Store deler av havavsetningene er imidlertid oppdyrket eller består av veiskjæring.

Figur 6.2. Rød linje marker planlagt vei i delområde 1. De blåskraverte områdene indikerer tykke havavsetninger.

6.3.2 Vegetasjon og flora

Ut fra kart, flyfoto og Google streetview kan vegetasjonen beskrives i grove trekk, men forekomst av tykke havsedimenter gjør at det knytter seg noe usikkerhet rundt rikheten av områdene som overlapper disse havsedimentene (se figur 6.2). Grovt kan vegetasjonen deles inn i ung skog og skogsatt myr med furu som dominerende art. Denne skogen ligger delvis på havavsetninger. Vegtraseen går også over myr med torvavsetninger og det er sannsynlig at denne myren er i det fattige sjiktet. En del av området består også av dyrket mark.

Figur 6.3. Skogsatt myr i delområde 1. Skjermdump fra Google streetview.

6.3.3 Fugl og pattedyr

Det finnes hverken i Artskart (pr. 26.09.2014) eller Naturbase registreringer av fugl eller vilt innen influensområdet. Ut fra områdets karakter har området trolig ikke noen spesielt viktig funksjon for fugl. Dyrkamark kombinert med omkringliggende skog tilsier at området trolig har funksjon for hjort.

6.3.4 Verdifulle naturtyper i hht DNs håndbok 13

Det er ingen registrerte naturtyper i Naturbasen.

6.3.5 Lovstatus

Influensområdet berører ingen områder som er vernet.

6.4 Terrestrisk del (Delområde 2)

6.4.1 Rødlistede arter

Det ble ikke registrert noen rødlistearter under feltbefaringen, men det foreligger enkelte registreringer fra Artskart. Dette dreier seg om varsler (NT), fiskemåke (NT), strandsnipe (NT) og makrellterne (VU). Strandsnipe er registrert med hekkeadferd sørvest for inngrepet men det er ikke utenkelig at også planområdet kan inngå i funksjonsområdet til arten. De andre registrerte artene hekker ikke innen influensområdet og området fremstår heller ikke som spesielt viktig for artene. Det vurderes, ut fra de registrerte vegetasjonstypene (dyrkamark og annen kulturmark, samt ung skog) at potensialet for at det forekommer flere rødlistearter innen influensområdet er lite.

6.4.2 Vegetasjon og flora

Mjønesaunet

Det meste av området består av dyrka mark med grasproduksjon. Øverst mot eksisterende vei er det et nokså smalt felt med tett førstegenerasjonsskog bestående hovedsakelig av bjørk, men med enkelte seljer. Nederst mellom dyrkamarken og steinstranda er det en smal sone med beitemark som er noe gjødselpåvirket.

Figur 6.2. Det meste av området består av dyrka mark med grasproduksjon. Øverst mot eksisterende vei er det et nokså smalt felt med tett førstegenerasjonsskog bestående hovedsakelig av bjørk men med enkelte seljer.

Figur 6.3. Mellom dyrkamarken og steinstranda er det en smal sone med beitemark som er noe gjødselpåvirket.

Mjønes

Det meste av landområdet består av dyrka mark med grasproduksjon. Mellom dyrkamarka og sjøen er det en tilnærmet vegetasjonsløs steinstrand.

Figur 6.4. Fra Mjønes.

Figur 6.2.5. Fra Mjønes mot Mjønesaunet.

6.4.3 Fugl og pattedyr

I Artskart (pr. 03.12.2013) finnes det noen få registreringer av fugl innen influensområdet. Dette er stort sett vanlig forekommende arter, men noen er rødlistede i lavere kategorier (varsler (NT), fiskemåke (NT), strandsnipe (NT) og makrellterne (VU) (se kapittel 6.3.1 Rødlistearter). Det ligger også inne registreringer av voksne havørner. Under befaringen ble det også registrert voksen havørn i luftrommet over planområdet. Det er trolig at det hekker havørn i skogen i fjellsidene, men reirområdet vil i alle tilfeller ligge utenfor influensområdet. Planområdet ligger imidlertid innen fødesøkingsområdet for havørn. Det er ikke kjent at området har noen spesielt viktig funksjon for fugl.

6.4.4 Verdifulle naturtyper i hht DNs håndbok 13

Det er ingen registrerte naturtyper i Naturbasen og denne utredningen gir heller ikke grunnlag til å avgrense noen naturtyper etter DN-håndbok 13.

6.4.5 Lovstatus

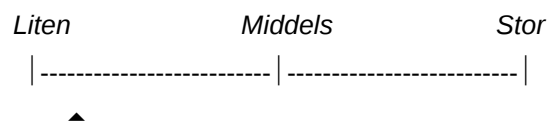
Influensområdet berører ingen områder som er vernet.

6.4.6 Konklusjon terrestrisk biologisk mangfold

Delområde 1

Planområdet består av dyrka mark, ung skog og myr/tresatt myr. Det er ingen registrert naturtyper, sjeldne vegetasjonstyper eller sjeldne eller rødlista arter registrert i Naturbase og Artskart. Området er ikke undersøkt i felt i forbindelse med denne rapporten og det knytter seg noe usikkerhet til «rikheten» og dermed potensialet for at den finnes sjeldnere arter eller naturtyper innen planområdet.

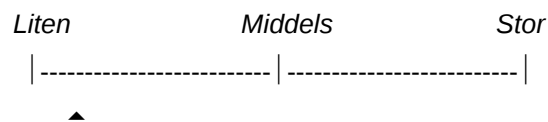
Ut fra de registrerte naturverdiene vurderes influensområdet til delområde 1 til å ha liten verdi for biologisk mangfold.

Delområde 2

Det meste av planområdets terrestriske del består av dyrkamark. Det er registrert noen rødlistede fuglearter som bruker området som en del av hele fjorden, og det vurderes at planområdet har liten verdi for disse artene. Det er ikke registrert noen naturtyper, spesielt sjeldne arter eller andre viktige miljø for biologisk mangfold innen plan- og influensområdet.

Ut fra de registrerte naturverdiene vurderes influensområdet til delområde 2 til å ha liten verdi for biologisk mangfold.

6.5 Marin del

Den marine delen av planområdet er strømríkt, og er en del av en randmorene som utgjør en terskel som fremstår som en fysisk avgrensning mellom Åstafjorden og Sagfjorden. Tidevannsstrømmen presses mot terskelområdet som også har en tydelig innsnevring ved at Mjøneset strekker seg et stykke ut i fjorden. Innsnevringen av vannveien og terskelen gjør vannveien trang med høy velositet. Det er tidevannsstrømmen som er den dominerende strømmen i området selv om en del bekker og elver, med Åstelva som hovedkilde, renner ut i Sagfjorden og fører til en netto transport av vann ut fjorden.

Det strømríke området konsentrerer næringen i vannmassene på et mindre volum per tid. Dette gjør at slike områder ofte er rike på filterfødere som muslinger og børstemark, som igjen tiltrekker seg predatorer. Summen gjør at slike områder ofte er rike på liv.

Fjæresonen bestod av utvaskede morenemasser med en tydelig sonering av fucusarter. Soneringen var inndelt etter vanlig mønster med følgende sonering fra øverst i fjæresonen til nederst; sauetang (*Pelvetia canaliculata*), spiraltang (*Fucus spirales*), blæretang (*Fucus canalicula*), grisetang (*Ascophyllum nodosum*) og tilslutt sagtang (*fucus seratus*).

Figur 6.3. Viser deler av soneringen i fjæresonen.

Befaringen under vann ble gjennomført fra Melvatn siden og over fjorden til Mjøneset. Like under tidevannssonen befant det seg et område med løstliggende kalkalger. I Norge finnes fire forskjellige arter kalkalger som vokser løstliggende og danner det som kalles mergelbunner. Mergelbunner er viktige biotoper for flere arter og har en spesiell artssammensetning. Det ble ikke foretatt en nøyaktig avgrensning, men området strakk seg fra ca. -3 meters dyp til nærmere -6 meters dyp. Lysforholdene og sikten var dårlig i befaringsøyeblikket. Det var indikatorer på at vannmassene hadde et naturlig høyt partikkelnivå da det var mange arter, som bl.a. dødmannshånd (*Alcyonium digitatum*), som er konkurransesvake under lyse forhold, allerede på 4-5 meter. Disse stod på fastbunn der det vanligvis vokser stortare eller fingertare. I områdene med løstliggende kalkalger og dødmannshånd var der mye pigghuder, store individer av både kråkeboller (*Echinoidea*) og sjøstjerner (*Asteroida*). Det var også mye slangestjerner (*Ophiuroidea*) i området. Området hadde også store mengder trekantmark (*Pomatoceros triqueter*) som vokste på muslinger og andre stabile substrater. Over det dypeste området (ca. -10 meter) var miljøet ganske ensartet hvor bunnen var dekket av krusflik (*Chondrus crispus*) på grove sedimenter.

Når terrenget begynte å gå opp igjen ble bunnforholdene preget av bar stein omkranset av grove sedimenter. Mot Mjøneset var det en del fingertare (*Laminaria digitatum*) festet på stein, og opp mot strandsonen startet soneringen med store mengder sagtang.

På vestsiden av Mjøneset (Sagfjordsiden), var det store mengder harpeskjell (*Aequipecten opercularis*). Harpeskjellene «letter» fra bunnen og svømmer et stykke før de igjen setter seg på bunnen. Det var også et nytt parti med løstliggende kalkalger i dette området, men forekomsten var både mindre i utbredelse og mindre tetthet enn den på Melvatnsiden.

6.5.1 Verdifulle naturtyper ihht DN`s håndbok nr. 19

Befaringen ga grunnlag for å avgrense to områder med løstliggende kalkalger.

Figur 6.4. Nordre og søndre avgrensning av løstliggende kalkalger ved Melvatnet-Mjønes.

Melvatn-Mjønes (søndre)

Lokalitetsnummer (ID):

Kommune: Snillfjorden

Dato: 28.11.2013

Areal: 19 daa (Usikker avgrensning)

Hovednaturtype:

Naturtype: Løstliggende kalkalger (I10)

Utforming: Vorterugl (*Lithothamnion glaciale*) (I1001).

Verdi: A

Undersøkt/kilder: 28.11.2013 av Ole K. Larsen

Områdebeskrivelse

Innledning:

Undersøkt ved feltarbeid av Ole K. Larsen 28.11.2013

Beliggenhet og naturgrunnlag:

Lokaliteten er lokalisert rett nordvest for Søraunet ved Melvaten i Snillfjorden kommune. Området ligger på en israndavsetning som utgjør randmorenen som danner en terskel mellom Åstfjorden og Sagfjorden. Avgrensningens nøyaktighet er vurdert som bedre enn 10 meter.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper:

Lokaliteten består av vorterugl og blir dermed ført til løstliggende kalkalger (I10) med utforming vorterugl (*Lithothamnion glaciale*) (I1001).

Artsmangfold:

Det ble bare i liten utstrekning søkt etter rødlistearter men det ble ikke funnet noen.

Bruk, tilstand og påvirkning:

Fremmede arter:

Ingen registrerte

Skjøtsel og hensyn:

Naturverdiene vil bevares og videreutvikles best dersom området får utvikle seg fritt.

Del av helhetlig landskap:

Verdibegrunnelse:

Området får verdi A (svært viktig) fordi området oppfølger kravene for verdisetting; store forekomster av løstliggende kalkalger (mergelbunner).

Melvatn-Mjønes (nordre)

Lokalitetsnummer (ID):

Kommune: Snillfjorden

Dato: 28.11.2013

Areal: 0,8 daa (Usikker avgrensning)

Hovednaturtype:

Naturtype: Løstliggende kalkalger (I10)

Utforming: Vorterugl (*Lithothamnion glaciale*) (I1001).

Verdi: B

Undersøkt/kilder: 28.11.2013 av Ole K. Larsen

Områdebeskrivelse

Innledning:

Undersøkt ved feltarbeid av Ole K. Larsen 28.10.2011

Beliggenhet og naturgrunnlag:

Lokaliteten ligger like øst for Mjøneset i Snillfjorden kommune. Området ligger på en israndavsetning som utgjør randmorenen som danner en terskel mellom Åstfjorden og Sagfjorden. Avgrensningens nøyaktighet er vurdert som bedre enn 5 meter.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper:

Lokaliteten består av vorterugl og blir dermed ført til løstliggende kalkalger (I10) med utforming vorterugl (*Lithothamnion glaciale*) (I1001).

Artsmangfold:

Det ble bare i liten utstrekning søkt etter rødlistearter men det ble ikke funnet noen.

Bruk, tilstand og påvirkning:

Fremmede arter:

Ingen registrerte

Skjøtsel og hensyn:

Naturverdiene vil bevares og videreutvikles best dersom området får utvikle seg fritt.

Del av helhetlig landskap:

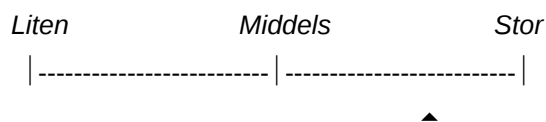
Verdibegrunnelse:

Området får verdi B (viktig) på grunn av rugelforekomstens størrelse og tilstand.

6.5.2 Konklusjon for marint biologisk mangfold

Hele det marine influensområde ligger på en randmorene som er registrert som en viktig naturtype. Denne randmorenen danner grunnlaget for de strømrrike forholdene i området som sammen med substratet danner grunnlaget for høy biodiversitet og høy biomasse, deriblant forekomsten av kalkalger. Områdets spesielle topografiske forhold gjør at det skiller seg fra omkringliggende områder.

Ut fra de registrerte naturverdiene vurderes influensområdet til å ha stor verdi for marint biologisk mangfold.

Selv om influensområdet omfatter areal som ikke oppfyller kriteriene for verdivurdering av biologisk mangfold (unntatt kalkalgeforekomstene), er det viktig å påpeke at arealene likevel ikke er uten naturkvaliteter og har betydning for vanlige arter.

7 VIRKNINGER AV TILTAKET

7.1 Terrestrisk del

Delområde 1

Veien vil føre til direkte arealbeslag og endringer i vannregimet i myren. Det er ingen verdifulle registreringer i de undersøkte databasene (Naturbase og Artskart). Omfanget vurderes som lite til middels negativt da størstedelen av myren ligger ovenfor den planlagte veien, skogen er ung og deler av området er oppdyrket.

Den totale konsekvens som utledes som følge verdier i den terrestriske delen av influensområdet og tiltakets omfang vurderes til å være liten negativ (-) for delområde 1.

Delområde 2

Veien vil føre til direkte arealbeslag, men vil kun berøre dyrka mark og ung suksesjonsskog med liten biologisk verdi. Det er heller ikke registrert noen fugle- eller viltarter som vil bli berørt i nevneverdig grad. Det er lite trolig at broen vil ha noen barriereeffekt for fugl. Det er heller ikke registrert noen spesiell forekomst av fugl knyttet til området, selv om det kan tenkes at forekomsten av fisk kan være større i området rundt terskelen enn ellers i fjorden. Omfanget vurderes som lite til middels negativt i driftsfasen.

Den totale konsekvens som utledes som følge verdier i den terrestriske delen av influensområdet og tiltakets omfang vurderes til å være liten negativ (-) for delområde 2.

7.2 Marin del

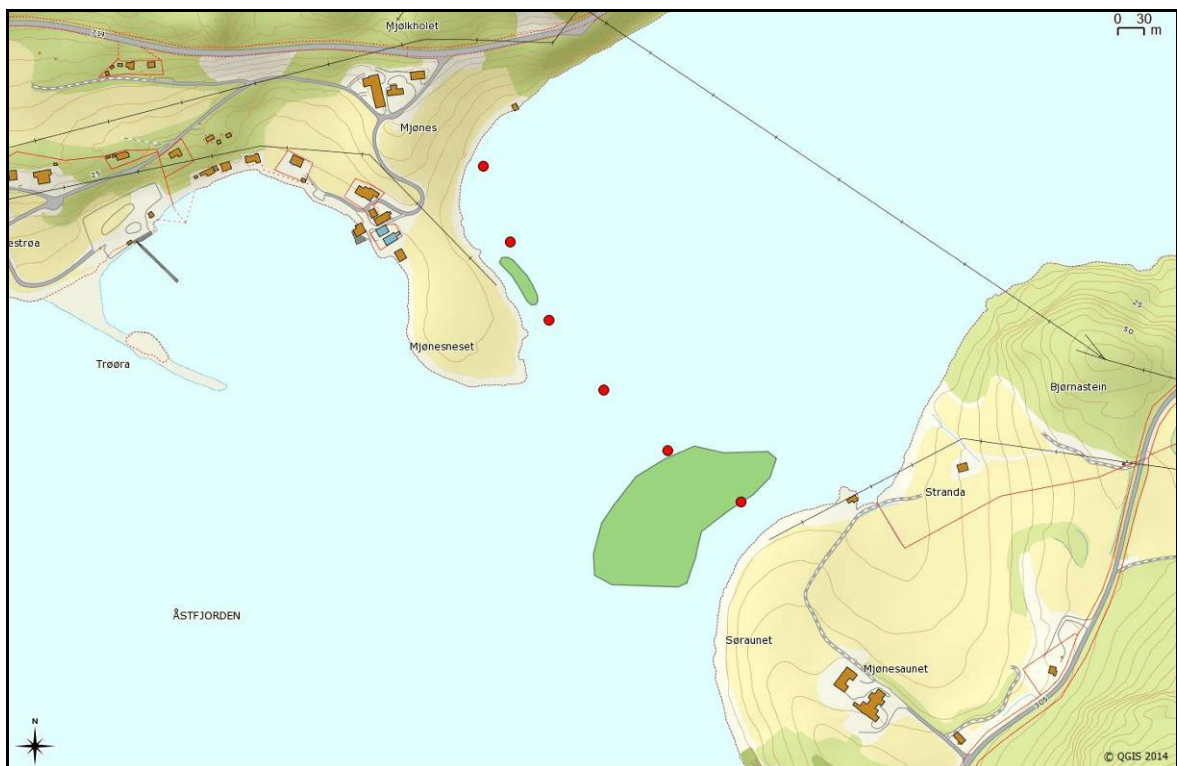
Bruens pilarer vil føre til direkte arealbeslag i yttergrensene til søndre forekomst av kalkalger. Arealbeslaget er svært lite og forekomsten kan regnes som tilnærmet intakt etter inngrepet. Det gjøres oppmerksom på at naturtypeavgrensningen ikke er eksakt og arealbeslaget kan være noe mindre eller noe større enn det som er gjengitt i figur 7.1. Den aktuelle pilarens plassering gjør at strømningsforholdene i umiddelbar nærhet vil forandres. Dette anses som en minimal effekt, men kan påvirke miljøet rundt i en noe større radius enn det faktiske arealbeslaget.

For randmorenen vil bruene forringe noe av den geologiske lesbarheten, men for naturmiljøet vil det ikke ha noen virkning utover de direkte arealbeslagene og noe endrede strømforhold i umiddelbar nærhet til pilarene.

Tiltaket vil ikke ha noen virkning på gyteområdet for torsk utover anleggstiden. Negativ virkning i anleggstiden kan unngås ved at man ikke utfører eventuelle sprengninger eller aktiviteter som fører til stor partikkelspredning i gytetiden (april/mars).

Bruens pilarer forårsaker noe arealbeslag, men tiltakets utforming forstyrrer ikke områdets egenart. Det er den sterke strømmen over randmorenen som gir opphav til et rikt biologisk miljø i området.

Den totale konsekvens som utledes som følge av verdier i influensområdet og tiltakets omfang i det marine miljøet vurderes til å være liten/middels negativ (-/--). Konsekvensvurderingen er satt med forbehold om at man unngår anleggsarbeid i torskens gyteperiode.

Figur 7.1. Bruens pilarer er markert som røde punkt, mens de registrerte forekomstene av løstliggende kalkalger er markert med grønn skravur.

8 KILDER

8.1 Nettbaserte kilder

Direktoratet for naturforvaltning. Naturbase: <http://dnweb5.dirnat.no/nbinnsyn/>

NGU: <http://www.ngu.no/>

NVE-atlas: <http://arcus.nve.no/website/nve/viewer.htm>

Artsdatabanken: www.artsdatabanken.no

8.2 Skriftlige kilder

Direktoratet for naturforvaltning (2007). *Kartlegging av marint biologisk mangfold*. DN Håndbok-19-2001. Revidert 2007. 51s.

Direktoratet for naturforvaltning (2006): *Kartlegging av naturtyper. Verdsetting av biologisk mangfold*. DN-håndbok 13.2-2006.

Direktoratet for naturforvaltning (1996): *Viltkartlegging*. DN-håndbok 11-1996. revidert i 2000 og med justerte viltvekter i 2007.

Fremstad, E (1997): *Vegetasjonstyper i Norge*. NINA Temahefte 12: 1 -279.

Fremstad, E, Moen, A. (red.) (2001): *Truete vegetasjonstyper i Norge*. NTNU Vitenskapsmuseet Rapp. Bot. Ser. 2001-4: 1-231..

Gaarder, G. & Melby, M.W. 2007. Ny rv. 714 Stokkhaugen – Sunde, Orkdal og Snillfjord kommune. Verdifulle naturmiljøer. Miljøfaglig utredning, rapport 2007:7

Moen, A. 1998: *Nasjonalatlas for Norge: Vegetasjon*. Statens kartverk, Hønefoss. 1-199.

Statens Vegvesen 2006. *Konsekvensanalyser – Håndbok 140*.